

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Den 21. juni 2016

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 7 (Aktstykke nr. 133 - § 7) af 17. juni 2016

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse størrelsen af det demografiske udgiftstræk i kommunerne i 2017, opgjort i procent og mia. kr. med 2 decimaler, idet ministeren i sit svar bedes oplyse det demografiske udgiftstræk med de sædvanlige antagelser om delvis sund aldring og uden antagelsen om delvis sund aldring?

Svar

Det demografiske træk illustrerer groft sagt udgiftstrækket på det offentlige forbrug, som befolkningsudviklingen isoleret set medfører, såfremt den reale udgift pr. bruger fastholdes, og når der korrigeres for delvis sund aldring.

Som udgangspunkt er det demografiske træk ikke sektorfordelt på kommuner, regioner og stat. Der kan imidlertid foretages en grov fordeling af udgiftsområder for det individuelle offentlige forbrug med den usikkerhed, der deraf følger:

- **Kommuner:** Folkeskole, dagpleje, hjemmehjælp, plejehjem og øvrige sociale udgifter.
- **Regioner:** Hospitaler, sygesikring, medicin og øvrige sundhedsudgifter.
- **Stat:** Undervisning (bl.a. gymnasier og videregående uddannelse, men ekskl. folkeskole) og kultur, fritid mv.

I opdelingen på sektorer henføres ca. 2/3 af det demografiske træk på det kollektive forbrug (dvs. administration, politi og forsvar mv.) til staten, mens ca. 1/3 henføres til kommunerne.

Det demografiske træk opgjort på kommuner og regioner i 2017 fremgår af *tabel 1 og 2*.

Tabellerne viser det demografiske træk med og uden korrektionen for delvis sund aldring. Normalt opgøres det demografiske træk, hvor der tages højde for delvis sund aldring, jf. også *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 128 (L 1) af 10. november stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)*. Sund aldring betyder en forbedret sundhedstilstand i befolkningen, som afspejles i en forlænget levetid for en given aldersgruppe. Det mindsker derfor isoleret set det demografiske betingede pres på de

offentlige udgifter. Korrektionen af sund aldring foretages for helbredsrelaterede udgifter, som fx udgifter til hospitaler, medicin, plejehjem og hjemmehjælp. Tilsvarende indarbejder blandt andet De Økonomiske Råd (DØR) og det uafhængige analyseinstitut DREAM sund aldring i deres langsigtede fremskrivning.

Tabel 1
Demografisk træk i kommunerne i 2017

	Mia. kr. (2016-priser)	Pct.
Demografisk træk i kommunerne		
Individuelt offentligt forbrug	1,4	0,7
Kollektivt offentligt forbrug	0,4	0,8
Uden sund aldring		
Individuelt offentligt forbrug	1,6	0,8
Kollektivt offentligt forbrug	0,4	0,8

Kilde: Danmarks Konvergensprogram 2016.

Tabel 2
Demografisk træk i regioner i 2017

	Mia. kr. (2016-priser)	Pct.
Demografisk træk i regionerne	1,4	1,0
<i>Uden sund aldring</i>	<i>1,7</i>	<i>1,2</i>

Kilde: Danmarks Konvergensprogram 2016.

Det skal understreges, at beregningen af det demografiske træk er af ren mekanisk karakter. Det demografiske træk anvendes primært som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning og er således ikke møntet på at foretage beregninger af fx det præcise udgiftstræk for de offentlige delsektorer. Derfor går det også udover beregningernes præcision at opgøre det demografiske træk med 2 decimaler, hvorfor ovenstående på linje med tidligere besvarelser er afrundet til en decimal.

Der er en række forbehold, som skal holdes for øje i forbindelse med fortolkningen af det demografiske træk. Fx tager beregningen ikke højde for eventuelt faldende marginalomkostninger for nye brugere af den offentlige service. Derudover inddrager det demografiske træk ikke adfærdændringer som fx ændret uddannelsstilbøjelighed, ændret træk på sundhedsvæsenet pga. af nye mere effektive behandlingsmuligheder eller ændret efterspørgsel efter hjælp og støtte fra det offentlige som følge af øget rehabilitering. Ligeledes tages der ikke højde for eventuelle offentlige produktivitetsforbedringer som følge af ny teknologi, bedre organisation af arbejdet mv.

Det bemærkes endvidere, at det demografiske træk beregnes med udgangspunkt i det offentlige forbrug i nationalregnskabet, mens opgørelsen af kommunale og regionale henholdsvis service- og driftsudgifter er baseret på budgetform. Der er ikke *en-til-en* sammenhæng mellem de to opgørelser, *jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 20 af 10. oktober 2014.*

Set i lyset af disse forbehold indgår det demografiske træk kun som ét blandt mange inputs i grundlaget for udgiftspolitikken, og det demografiske træk kan ikke uden videre fortolkes som den merudgift, en stigende befolkning vil give anledning til.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen
Finansminister